

CISG-online 7331	
Jurisdiction	Poland
Tribunal	Sąd Okręgowy w Poznaniu (District Court Poznan)
Date of the decision	28 July 2016
Case no./docket no.	XII C 404/15
Case name	<i>Rehabilitation equipment case</i>

Uzasadnienie

Pozwem z dnia 30 grudnia 2013 r., który wpłynął do tutejszego Sądu 7 stycznia 2014 r., uzupełnionym pismami z dnia 4 lipca 2014 r., 17 lipca 2014 r., 25 września 2014 r., powód – syndyk (...) & Co. KG in I. w W. (N.) wniósł o wydanie europejskiego nakazu zapłaty przeciwko pozwanemu (...) sp. z o.o. w P. i nakazanie pozwanemu zapłaty na rzecz powoda kwoty 86.456,67 euro wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% powyżej stopy bazowej Europejskiego Banku Centralnego, liczonymi od poszczególnych kwot.

Europejskim nakazem zapłaty z dnia 2 stycznia 2015 r., sygn. (...), wydanym na podstawie art. 12 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006, Sąd na podstawie złożonego pozwu nakazał pozwanemu zapłatę na rzecz powoda:

1. kwoty 116.700,32 euro tytułem roszczenia głównego,
2. kwoty 18.069 zł tytułem kosztów procesu

ewentualnie wniesienie sprzeciwu w terminie 30 dni od doręczenia niniejszego nakazu zapłaty.

(...) nakaz zapłaty doręczony został zarządowi pozwanego w dniu 7 stycznia 2015 r.

W określonym terminie, pismem z dnia 3 lutego 2015 r., pozwany wniósł sprzeciw od wydanego europejskiego nakazu zapłaty.

Pismem z dnia 18 marca 2015 r., pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, m.in. podnosząc zarzut przedawnienia całości roszczeń dochodzonych przez powoda, wynikających z faktur, których zapłaty powód dochodził w przedmiotowym postępowaniu. Pozwany wniósł o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu swojego stanowiska, pozwany wskazał, iż strony są spółkami powiązanymi, działającymi w ramach jednej grupy kapitałowej, które na początku swojej współpracy – przed dokonaniem sprzedaży dokumentowanej wskazywanymi przez powoda fakturami i przed wystawieniem tych faktur – uzgodniły, iż do zawieranych przez nie ustnych umów sprzedaży, z tytułu których wystawione zostały faktury, zastosowanie będzie miało prawo polskie i jurysdykcja sądów polskich. Strony nie zawarły jednocześnie żadnej pisemnej ramowej umowy

o współpracy. Nadto strony postanowiły, iż do transakcji sprzedaży dokonywanych między nimi, nie będą miały zastosowania postanowienia «Warunków sprzedaży i dostawy firmy (...) KG» zamieszczane na odwrotnych stronach wystawianych przez powoda faktur. Pozwany podniósł, iż w związku z powyższym, a także brzmieniem przepisu art. 554 k.c., wszystkie należności wynikające z przywoływanych przez powoda faktur uległy przedawnieniu. Pozwany podniósł ponadto, iż nigdy nie otrzymał od powoda faktur o numerach: (...) (wskazanej w pozycji NI 12 pozwu), (...) (wskazanej w pozycji NI 13 pozwu), (...) (wskazanej w pozycji NI 14 pozwu), (...) (wskazanej w pozycji NI 18 pozwu), przez co powód również z tego względu nie może zasadnie domagać się od pozwanego zapłaty kwot wynikających z tych faktur. Pozwany podniósł również, iż kwota wskazana w fakturze nr (...) (pozycja NI 2 pozwu) została przez powoda skorygowana do 0 euro na podstawie faktury nr (...) przesłanej przez powoda do pozwanego, przez co powód również z tego względu nie może zasadnie domagać się zapłaty tej faktury.

Pismem z dnia 23 marca 2015 r., powód wniósł o przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci faktur VAT wraz z tłumaczeniem przysięgłym oraz o zobowiązanie pozwanego do przedłożenia ksiąg rachunkowych za okres od 1 lutego 2010 r. do 30 maja 2011 r, w tym dokumentów rachunkowych w postaci dowodów przyjęć magazynowych wystawionych do wyszczególnionych przez powoda faktur oraz o przeprowadzenie z nich dowodu, jak również przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości na okoliczność zaksięgowania przez pozwanego tych faktur. Uzasadniając swoje stanowisko powód wyjaśnił, iż z uwagi na ogłoszenie jego upadłości, nie dysponuje on pełną dokumentacją związaną ze współpracą pomiędzy stronami. Powód zwrócił także uwagę, iż współnikami pozwanej spółki od dnia 1 marca 2010 r., tj. od dnia jej wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, pozostają: M. G. (40 udziałów), S. L. (62 udziały) oraz (...) & Co. KG (98 udziałów). Powód wyjaśnił nadto, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej strona pozwana nabywała od (...) & Co. KG sprzęt rehabilitacyjny celem jego odsprzedaży na rynku polskim, o czym informowała na swojej stronie internetowej. W ramach współpracy z (...) & Co. KG pozwanemu dostarczone zostały produkty o łącznej wartości 86.456,67 euro, za które wystawione i doręczone zostały pozwanemu następujące faktury VAT:

1. faktura nr (...) z 22.02.2010 – nieopłacona do kwoty 5.261 euro,
2. faktura nr (...) z 22.02.2010 – nieopłacona do kwoty 5.261 euro,
3. faktura nr (...) z 19.07.2010 – nieopłacona do kwoty 1.700 euro,
4. faktura nr (...) z 04.08.2010 – nieopłacona do kwoty 5.261 euro,
5. faktura nr (...) z 24.08.2010 – nieopłacona do kwoty 7.939 euro,
6. faktura nr (...) z 30.08.2010 – nieopłacona do kwoty 2.680 euro,
7. faktura nr (...) z 08.09.2010 – nieopłacona do kwoty 2.000 euro,
8. faktura nr (...) z 19.11.2010 – nieopłacona do kwoty 5.680 euro,

9. faktura nr (...) z 10.12.2010 – nieopłacona do kwoty 4.295 euro,
10. faktura nr (...) z 10.12.2010 – nieopłacona do kwoty 2,735 euro,
11. faktura nr (...) z 20.12.2010 – nieopłacona do kwoty 2.100 euro,
12. faktura nr (...) z 24.12.2010 – nieopłacona do kwoty 5.261 euro,
13. faktura nr (...) z 21.12.2010 – nieopłacona do kwoty 3.083 euro,
14. faktura nr (...) z 24.01.2011 – nieopłacona do kwoty 95 euro,
15. faktura nr (...) z 14.03.2011 – nieopłacona do kwoty 3.084,61 euro,
16. faktura nr (...) z 16.03.2011 – nieopłacona do kwoty 1.855,53 euro,
17. faktura nr (...) z 21.03.2011 – nieopłacona do kwoty 12.676,28 euro,
18. faktura nr (...) z 21.03.2011 – nieopłacona do kwoty 4.225,43 euro,
19. faktura nr (...) z 28.03.2011 – nieopłacona do kwoty 9.076,52 euro,
20. faktura nr (...) z 05.04.2011 – nieopłacona do kwoty 5.187 euro.

Pismem z dnia 13 kwietnia 2015 r. powód uzupełnił swoje wcześniejsze pismo procesowe, przedstawiając tłumaczenia przysięgłe trzech faktur VAT, a ponadto dalsze dowody z dokumentów, w tym m.in. potwierdzeń zamówień i doręczeń towarów wraz z tłumaczeniami przysięgłymi. Jednocześnie powód zaprzeczył, aby między stronami kiedykolwiek doszło do wyboru prawa polskiego, jako prawa właściwego dla zawieranych między stronami umów sprzedaży. W ocenie powoda, w takim przypadku, na zasadzie art. 4 ust. 1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (R. I) w niniejszej sprawie reżim prawny przedawnienia należy oceniać z punktu widzenia przepisów niemieckiego kodeksu cywilnego ((...)). Umowa sprzedaży towarów podlega bowiem prawu państwa, w którym sprzedawca ma miejsce zwykłego pobytu. Powód wskazał przy tym, iż zgodnie z ogólnymi zasadami przedawnienia roszczeń cywilnych według prawa niemieckiego podstawowy okres przedawnienia wynosi 3 lata od końca roku, w którym roszczenie powstało i wierzyciel wiedział o dłużniku oraz o wszystkich okolicznościach, które przyczyniły się do powstania roszczenia lub też co najmniej musiał o nich wiedzieć. W ocenie powoda, z uwagi na fakt, iż pozew w sprawie wniesiony został przed upływem 2013 r., powód dochował 3-letniego terminu dochodzenia wszystkich roszczeń zgłoszonych w pozwie o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, a zarzut przedawnienia uznać należy za chybiony.

W tym samym piśmie procesowym, powód sprecyzował żądanie zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kosztów procesowych, wskazując, iż żąda zasądzenia z tego tytułu:

7

1. wpis sądowy 4.321 euro,
2. opłata skarbowa od pełnomocnictwa 17 zł,
3. koszty zastępstwa procesowego 14.400 zł,
4. koszty tłumaczenia przysięgłego dokumentów netto według faktur VAT (...) 3.813,47 zł.

Pismem z dnia 23 kwietnia 2015 r. pozwany podtrzymał dotychczasowe stanowisko, przyznając jednie, iż zawierał z (...) & Co. KG szereg ustnych umów sprzedaży. Pozwany oświadczył, że strony na początku współpracy uzgodniły, że do zawieranych przez nie umów sprzedaży zastosowanie będzie miało prawo polskie i jurysdykcja sądów polskich. Zakwestionował dodatkowo zasadność żądania zasądzenia na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej.

8

Pismem z dnia 6 listopada 2015 r. powód wniósł o zasądzenie od pozwanego, według spisu kosztów:

9

1. kwoty 5.040,37 zł tytułem kosztów tłumaczeń przysięgłych według faktur VAT: (...), (...), (...),
2. kwoty 28.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego według czterokrotności stawki minimalnej wynagrodzenia radcy prawnego
3. kwoty 453,00 zł – tytułem kosztów dojazdu pełnomocnika procesowego samochodem osobowym o pojemności silnika 3.0 litra na rozprawę w dniu 28 sierpnia 2015 r. na trasie S. - P. - S. (271 km x 2 x 0,8358 zł).

Na rozprawie dnia 4 lipca 2016 r. strona powodowa oświadczyła, iż w jej ocenie, daty od których żądane są odsetki wynikają z dat wskazanych w fakturach oraz że nie kwestionuje korekty do faktury (...), jednakże podtrzymuje żądanie w zakresie zasądzenia kwoty wynikającej z faktury 184129. Strona powodowa sprostowała nadto, iż prawidłowy numer faktury, z której dochodzi zapłaty to (...), a nie jak omyłkowo wskazano (...). Powód wskazał także, iż w jego ocenie w sprawie zastosowanie znajdują przepisy Konwencji (...) o przedawnieniu w sprawie międzynarodowej sprzedaży towarów sporządzonej w N. dnia 14 czerwca 1974r., a zatem termin przedawnienia roszczeń zgłaszanych w sprawie wynosi 4 lata.

10

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) & Co. KG oraz pozwany są spółkami powiązanymi, działającymi w ramach jednej grupy kapitałowej. Wspólnikami pozwanej spółki od dnia 1 marca 2010 r., tj. od dnia jej wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, pozostają: M. G. (40 udziałów), S. L. (62 udziały) oraz (...) & Co. KG (98 udziałów). Postanowieniem Sądu Rejonowego w Wetzlar z dnia 1 lipca 2011 r.,

11

sygn. (...)) zostało wszczęte postępowanie upadłościowe (...) & Co. KG in I. w W. (N.). Na syndyka masy upadłości został wyznaczony adwokat Dr. J. P..

okoliczność bezsporna, a ponadto dowód: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców pozwanego (k. 70–76), postanowienie o ogłoszeniu upadłości wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 40–42), zaświadczenie o wyznaczeniu syndyka (k. 43–44), zeznania świadka T. N. (k. 327–329), zeznania członka zarządu pozwanego M. G. (k. 532, 533, 535), zeznania członka zarządu pozwanego S. L. (k. 533–535)

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej strona pozwana nabywała od (...) & Co. KG sprzęt rehabilitacyjny celem jego odsprzedaży na rynku polskim, przy czym nie doszło do zawarcia pisemnej umowy ramowej w oparciu o którą odbywałyby się sprzedaż, ani też nie dochodziło do zawierania pisemnych umów sprzedaży w ramach poszczególnych transakcji między pozwanym a (...) & Co. KG. Zdarzało się, że towar dostarczała pozwanemu do (...) & Co. KG, lecz występowały także przypadki, gdy pozwany odbierał towary w Niemczech. Przy okazji każdej sprzedaży wystawiane były dokumenty w postaci faktur VAT, a także inne dokumenty, takie jak: zamówienie, potwierdzenie zamówienia, list przewozowy, dowód doręczenia towaru. W ramach współpracy z (...) & Co. KG pozwanemu dostarczone zostały produkty o łącznej wartości 86.456,67 euro, za które wystawione i doręczone zostały pozwanemu następujące, nigdy nieopłacone przez pozwanego faktury VAT:

1. faktura nr (...) z 22.02.2010 na kwotę 5.261 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
2. faktura nr (...) z 22.02.2010 na kwotę 10.522 euro z terminem płatności 90 dni,
3. faktura nr (...) z 19.07.2010 na kwotę 1.700 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
4. faktura nr (...) z 04.08.2010 na kwotę 5.261 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
5. faktura nr (...) z 24.08.2010 na kwotę 7.939,30 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
6. faktura nr (...) z 30.08.2010 na kwotę 2.680 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
7. faktura nr (...) z 08.09.2010 na kwotę 2.000 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
8. faktura nr (...) z 19.11.2010 na kwotę 2.680 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
9. faktura nr (...) z 10.12.2010 na kwotę 4.295 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,

10. faktura nr (...) z 10.12.2010 na kwotę 2.735 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
11. faktura nr (...) z 20.12.2010 na kwotę 2.100 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
12. faktura nr (...) z 21.12.2010 na kwotę 5.261 euro z natychmiastowym terminem płatności,
13. faktura nr (...) z 21.12.2010 na kwotę 3.083 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
14. faktura nr (...) z 24.01.2011 na kwotę 95 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
15. faktura nr (...) z 14.03.2011 na kwotę 3.084,61 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
16. faktura nr (...) z 16.03.2011 na kwotę 1.855,53 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
17. faktura nr (...) z 21.03.2011 na kwotę 12.676,28 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
18. faktura nr (...) z 21.03.2011 na kwotę 4.225,43 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
19. faktura nr (...) z 28.03.2011 na kwotę 9.076,52 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury,
20. faktura nr (...) z 05.04.2011 na kwotę 5.187 euro z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury.

dowód: 22 faktury VAT wraz z tłumaczeniami przysięgłymi (k.110–164, k. 180–183), dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 184–185), potwierdzenie zamówienia i dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 186–193), potwierdzenie zamówienia i dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 194–202), potwierdzenie zamówienia i dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 203–208), potwierdzenie zamówienia i dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 209–215), dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 216–218), dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 219–221), dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 222–226), potwierdzenie zamówienia i dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 227–236), zamówienie, potwierdzenie zamówienia i dowód doręczenia towaru

opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 237–244), zamówienie, potwierdzenie zamówienia i dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 245–254), zamówienie, potwierdzenie zamówienia, list przewozowy i dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr + wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 255–264), potwierdzenie zamówienia i dowód doręczenia towaru opisanego fakturą VAT nr (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym (k. 265–270), skorygowane tłumaczenie przysięgłe faktury VAT nr (...) (k. 271), skorygowane tłumaczenie przysięgłe faktury VAT nr (...) (k. 272), skorygowane tłumaczenie przysięgłe faktury VAT nr (...) (k. 273–274), księgi rachunkowe za okres od 1 lutego 2010 r. do 30 maja 2011 r., w tym dokumenty przyjęć magazynowych (k. 341–396), zeznania świadka T. N. (k. 327–329), zeznania członka zarządu pozwanego M. G. (k. 532, 533, 535), zeznania członka zarządu pozwanego S. L. (k. 533–535)

Faktura nr (...) z 22.02.2010 wystawiona została na kwotę 10.522 euro, jednak notą uznaniową nr (...) z 21.12.2010 kwota pierwotnej faktury została umniejszona do 5.261 euro, na co (...) & Co. KG wyraziło zgodę. Nota korygująca okazała się konieczna z uwagi na omyłkowe dwukrotne naliczenie w pierwotnej fakturze tych samych towarów.

13

dowód: nota korygująca wraz z tłumaczeniem przysięgłym z języka niemieckiego (k. 95–96, 294–295), zeznania członka zarządu pozwanego M. G. (k. 532, 533, 535)

Pozwany i (...) & Co. KG nigdy nie zawarły umowy, która określałaby prawo właściwe dla zawieranych przez nie umów sprzedaży, w związku z którymi wystawiono faktury VAT przedłożone przez powoda. Między pozwanym i (...) & Co. KG nie doszło do uzgodnienia według przepisów jakiego państwa: Republiki Federalnej Niemiec czy Rzeczypospolitej Polski, roszczenia z tytułu umów sprzedaży podlegać będą przedawnieniu.

14

dowód: zeznania świadka T. N. (k. 327–329), zeznania członka zarządu pozwanego M. G. (k. 532, 533, 535), zeznania członka zarządu pozwanego S. L. (k. 533–535)

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wskazanych wyżej dowodów w postaci dokumentów urzędowych i prywatnych oraz ich kopii, a także na podstawie zeznań świadka T. N. oraz zeznań członków zarządu pozwanego: M. G. i S. L..

15

W pełni przydatne okazały się zgromadzone w sprawie dokumenty, a zwłaszcza faktury VAT i ich tłumaczenia sporządzone przez tłumacza przysięgłego języka niemieckiego. Prawdziwości dokumentów, ani też poprawności ich przekładów na język polski żadna ze stron nie kwestionowała, a Sąd orzekający w sprawie nie znalazł podstaw by czynić to z urzędu.

16

Odnosnie odpisów dokumentów urzędowych zawartych w aktach sprawy: postanowienia o ogłoszeniu upadłości (k. 40–42), zaświadczenia o wyznaczeniu syndyka (k. 43–44), Sąd miał na względzie, iż dokumenty te sporządzone zostały przez sąd Republiki Federalnej Niemiec (jak wynika z tłumaczeń przysięgłych – przez Sąd Rejonowy w Wetzlar). Brak było podstaw do tego, by autentyczność tych dokumentów kwestionować, czego nie czyniła także żadna ze stron, co na mocy art. 1138 k.p.c. pozwoliło na zrównanie ich mocy dowodowej z polskimi dokumentami urzędowymi. To z kolei na mocy art. 244 § 1 k.p.c. oznaczało, że dokumenty te stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Nadto Sąd miał na

17

względzie, że dokumenty urzędowe wystawione przez zagraniczny sąd dotyczyły wyłącznie okoliczności, których żadna ze stron nie negowała, tj. upadłości (...) & Co. KG oraz wyznaczenia na syndyka tej spółki adwokata dr J. P..

Sąd uznał za wiarygodne w całości także przedłożone przez strony dokumenty prywatne, które zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w takim dokumencie. Nadto okoliczność, że strony nie kwestionowały treści kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, pozwoliła na potraktowanie tych kopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów, o treści im odpowiadającej. Istnienie oryginałów powyższych dokumentów, a także autentyczność oryginałów dokumentów prywatnych i urzędowych oraz prawdziwość treści oryginałów dokumentów urzędowych nie była kwestionowana przez żadną ze stron, zaś Sąd nie znalazł podstaw do tego, aby uczynić to z urzędu.

18

Sąd oddalił wniosek dowodowy powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości na okoliczność zaksięgowania przez pozwanego faktur, zapłaty których powód dochodził w przedmiotowej sprawie uznając tę okoliczność za bezsporną w sprawie (k. 534, 535). Co bowiem istotne, przesłuchiwanie na rozprawie w dniu 4 lipca 2016r. członkowie zarządu pozwanej potwierdzili odebranie towaru oraz faktur wskazanych w pozwie. Tym samym zbędne było prowadzenie dowodu celem wykazania okoliczności nie kwestionowanych przez stronę przeciwną.

19

Sąd uznał za wiarygodne zeznania przesłuchanych w sprawie osób: świadka T. N. (k. 327–329), członka zarządu pozwanego M. G. (k. 532, 533, 535), członka zarządu pozwanego S. L. (k. 533–535). Zeznania w/w osób były bowiem spójne i logiczne, a ponadto korelowały ze sobą w najistotniejszych kwestiach. Przesłuchiwanie przedstawili zgodny obraz relacji gospodarczych pozwanego z (...) & Co. KG w zakresie prowadzonej przez (...) & Co. KG sprzedaży towarów na rzecz pozwanego, braku pisemnej umowy regulującej zasady, na jakiej sprzedaż ta miała się odbywać oraz braku zawarcia przez pozwanego z (...) & Co. KG porozumienia regulującego kwestię prawa właściwego i jurysdykcji dla umów sprzedaży.

20

Z zeznań świadka T. N. wynikało, że faktury wystawiane przez (...) & Co. KG zasadniczo doręczane były pozwanemu pocztą, natomiast w przypadku gdy pozwany sam odbierał zamówiony u swego kontrahenta towar, zdarzało się, że fakturę otrzymywał kierowca wykonujący przewóz. Świadek nie miał wiedzy, by jakiegokolwiek faktury nie zostały pozwanemu doręczone.

21

Okolicznościom powyższym nie zaprzeczyli przesłuchani na rozprawie członkowie zarządu pozwanego. I tak, M. G. zeznała, że nie było takiej sytuacji, by jej spółka części faktur od (...) & Co. KG nie dostała. Przesłuchiwana przyznała, że cały towar, na rzecz którego wystawione zostały faktury załączone do sprawy reprezentowana przez nią spółka otrzymała, wskazała jednak, że w jednym przypadku konieczna okazała się korekta faktury z uwagi na wystawienie dwóch faktur na jeden towar. Sąd dał wiarę przesłuchiwanej co do tego, że zdarzyło się, iż doszło do dwukrotnego naliczenia przez (...) & Co. KG należności względem pozwanego. Jak wynikało jednak z przedstawionego przez pozwanego dokumentu – noty korygującej wraz z tłumaczeniem przysięgłym z języka niemieckiego (k. 95–96, 294–295) – uznanego przez Sąd za

22

dokument w pełni wiarygodny – nieprawidłowość polegała nie na wystawieniu dwóch faktur na ten sam pojedynczy towar, ale na podwójnym naliczeniu w jednej fakturze nr (...) dwóch różnych produktów: kapsuły do kąpieli parowej J. S.-C. oraz zestawu do montażu suchej kąpieli w CO2. Korekta doprowadziła do zmniejszenia liczby każdego z produktów ujętych w pierwotnej fakturze do jednej sztuki. Choć zatem M. G. myliła się w opisie korekty faktury nr (...), to w ocenie Sądu, zwłaszcza w kontekście, iż wszystkie jej pozostałe zeznania w pełni korespondowały z zeznaniami pozostałych przesłuchanych osób, uznać należało, że zeznania M. G. nie zawierały celowej nieprawdy, a jedynie niezamierzoną nieścisłość, która mogła wynikać z takich okoliczności, jak niepamięć osoby przesłuchiwanej. W ocenie Sądu, fakt, iż M. G. wskazała na dokonanie korekty wzmacniał wiarygodność przedłożonego przez pozwanego dokumentu – korekty nr (...). Sąd uznał w konsekwencji, że korekta taka rzeczywiście miała miejsce, jednak w takiej formie, jaka wynikała z omawianego dokumentu, a ostatecznie faktura nr (...) objęła połowę (5.261 euro) pierwotnej kwoty (10.522 euro) i taka też była należność pozwanego względem (...) & Co. KG z tytułu transakcji objętej tą fakturą VAT.

M. G. przyznała nadto, iż w rozmowach między jej spółką a (...) & Co. KG nigdy nie padła kwestia tego, które prawo będzie właściwe do oceny współpracy tych podmiotów.

23

Na wiarygodność zeznań M. G. wpływ miała okoliczność, iż przesłuchiwana brała czynny udział w transakcjach handlowych pomiędzy pozwanym a (...) & Co, na co wskazywały jej podpis i pieczęć, widniejące na jednej z faktur o nr (...) (k. 416–417), których autentyczność sama potwierdziła (k. 533, 535).

24

Również przesłuchany na rozprawie prezes zarządu pozwanego S. L. przyznał, iż nie ma wiedzy aby doszło między pozwanym a (...) & Co do wyboru prawa właściwego dla umów zawieranych w toku ich współpracy. S. L. nie miał wiedzy, czy wszystkie faktury przedstawione przez powoda zostały doręczone pozwanemu. Na pozytywną ocenę zeznań prezesa zarządu pozwanego wpłynęła niewątpliwie okoliczność, iż przesłuchiwany nie krył braku wiedzy na temat pewnych okoliczności, wprost wskazując, że sprawami faktur wystawianych przez (...) & Co zajmował się inny członek zarządu pozwanego – M. G.. Sąd dał również wiarę przesłuchiwanemu, iż pozwany otrzymał cały towar, na który wystawione zostały faktury VAT przez niemieckiego kontrahenta pozwanego (k. 534, 535).

25

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części, tj. w całości co do roszczenia głównego oraz częściowo co do roszczenia odsetkowego, a to ze wskazanych poniżej względów.

26

Powód występował w sprawie jako syndyk spółki prawa niemieckiego: (...) & Co. KG in I. w W. (Niemcy). Poza sporem stron pozostawało, iż Spółka (...) KG zawarła z pozwanym łącznie 20 umowy obejmujące sprzedaż na rzecz pozwanego sprzętu rehabilitacyjnego, celem jego dalszej odsprzedaży na rynku polskim. (...) & Co. KG wystawiła z tego tytułu 20 faktury VAT, w których określone zostały terminy wymagalności wierzytelności o zapłatę ceny sprzedaży (terminy płatności). Terminy te określone zostały w 18 na 20 przypadki jako 14 dni po wystawieniu faktury. W przypadku faktury nr (...) z 21.12.2010 termin płatności określony

27

został jako natychmiastowy, zaś w przypadku faktury nr (...) z 22.02.2010 jako 90 dni. Analiza terminów wystawienia poszczególnych faktur prowadzi do wniosku, iż najpóźniej wymagalna – w dniu 20 kwietnia 2011 r. – była wierzytelność stwierdzona fakturą nr (...) z 05.04.2011 z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury. Najwcześniej wymagalna – w dniu 9 marca 2010 r. – była natomiast wierzytelność stwierdzona fakturą nr (...) z 22.02.2010 z terminem płatności 14 dni po wystawieniu faktury.

Powód nadał przesyłkę z pozwem dnia 30 grudnia 2013 r. w niemieckiej placówce pocztowej D. P. (*vide* nadruk na kopercie, k. 13), która wpłynęła do tutejszego Sądu dnia 7 stycznia 2014 r.

28

Pozwany nie kwestionował spełnienia świadczeń z tytułu sprzedaży przez (...) & Co. KG, w szczególności dostarczenia mu towarów objętych poszczególnymi fakturami VAT, ani też wystawienia przez sprzedawcę samych faktur. Główna linia obrony pozwanego w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do podniesienia zarzutu przedawnienia roszczeń majątkowych o zapłatę przysługujących pierwotnie (...) & Co. KG przeciwko pozwanemu z tytułu wszystkich 20 umów sprzedaży. Pozwany podnosił przy tym, iż zarzut ten rozpatrzyć należało w oparciu o przepisy polskiego materialnego prawa cywilnego, a w szczególności przepisu art. 554 k.c., zgodnie z którym roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy przedawniają się z upływem 2 lat, przy czym zgodnie z art. 120 § 1 k.c., bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

29

Jak wykazało postępowanie dowodowe, strony umów sprzedaży nie zawierały żadnego porozumienia odnośnie prawa materialnego ani jurysdykcji właściwej dla którejkolwiek z 20 transakcji objętych pozwem. Z powyższego względu, zastosowanie w sprawie znajdowały przepisy ogólne.

30

Na wstępie zauważyć należy, iż w niniejszej sprawie nie znajduje zastosowania Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w 11 kwietnia 1980r. w W. (Dz. U z 1997 r., nr 45, poz. 286), albowiem nie reguluje ona kwestii przedawnienia roszczeń. Również przepisy Konwencji o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów sporządzonej 14 czerwca 1974 r. w N. (Dz. U. z 1997 r., nr 45, poz. 282 i 284) okazały się nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem Niemcy nie podpisały w/w konwencji, a ponadto przy rozstrzyganiu niniejszej sprawy nie stosuje się prawa polskiego, które umożliwiłoby odniesienie się do niej (art. 3 ust. 1 lit a i b w/w konwencji).

31

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż sprawa przedmiotowa podlegała jurysdykcji sądów polskich na mocy art. 2 ust. 1 w zw. z art. 60 ust. 1 lit. a Rozporządzenia Rady (WE) Nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (B. I). Pozwany mógł bowiem zostać pozwany według właściwości ogólnej – miejsca położenia jego siedziby, która znajduje się w Polsce.

32

W drugiej kolejności wskazać należy, iż znajdował w sprawie zastosowanie przepis art. 4 ust. 1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (R. I), zgodnie z którym umowa sprzedaży towarów podlega prawu państwa, w którym sprzedawca ma miejsce

33

zwykłego pobytu. Rację miał zatem pozwany, iż prawem właściwym dla wszystkich 20 umów zawartych przez pozwanego ze spółką prawa niemieckiego jest niemieckie prawo materialne.

Prawo właściwe dla umowy na podstawie niniejszego rozporządzenia ma zastosowanie w szczególności do różnych sposobów wygaśnięcia zobowiązań oraz przedawnienia i utraty praw wynikającej z upływu terminów (art. 12 ust. 1d cyt. Rozporządzenia).

34

Przechodząc do analizy niemieckiej regulacji prawa zobowiązań wskazać należy, iż w prawie niemieckim, w zakresie stosowania reżimów prawa cywilnego oraz prawa handlowego zastosowanie znajduje zasada wyrażona w art. 2 ust. 1 ustawy-przepisy wprowadzające do Kodeksu handlowego (*E. zum H., (...)*), zgodnie z którą w sprawach kupieckich przepisy niemieckiego Kodeksu cywilnego (*B. G., (...)*) stosuje się, o ile danej kwestii nie regulują przepisy niemieckiego Kodeksu handlowego (*H., (...)*) albo przepisy innej ustawy (niem.: «*in H. kommen die V. des B. G. nur insoweit zur A., als nicht im H. oder in diesem G. ein anderes bestimmt ist*»). Oznacza to, że regulacje prawa handlowego, które jest szczególnym prawem prywatnym kupców, uzupełniają, modyfikują oraz ewentualnie uchylają stosowanie odpowiednich regulacji prawa prywatnego powszechnego.

35

Umowy zawierane przez pozwanego z (...) & Co. KG stanowiły umowy sprzedaży pomiędzy kupcami (*H.*), które w prawie niemieckim regulowane są przepisami szczególnymi (§§ 373–381 (...)) jedynie szczątkowo. Zastosowanie do tych umów znajdują zatem przepisy ogólne o umowie sprzedaży (§§ 433–479 niemieckiego Kodeksu cywilnego (...)) oraz przepisy części ogólnej (...) w zakresie zobowiązań w ogólności (§§ 145–157, 241 i nast., 320–326 (...)), jak również przepisy (...) dotyczące instytucji przedawnienia (§§ 194–218 (...)). Kluczowe znaczenie dla sprawy przedmiotowej mają przede wszystkim przepisy o przedawnieniu roszczeń. Zgodnie z § 195 (...), zwykły termin przedawnienia wynosi 3 lata. Jak wynika natomiast z § 199 (...), bieg zwykłego terminu przedawnienia rozpoczyna się, jeżeli nie postanowiono inaczej, z końcem roku, w którym: roszczenie powstało i wierzyciel powziął wiedzę na temat okoliczności uzasadniających roszczenie i osoby dłużnika lub, nie wykazując się rażącym niedbalstwem, powinien był taką wiedzę powziąć. Z kolei zgodnie z § 204 ust. 1 (...), bieg przedawnienia zostaje przerwany m.in. przez wniesienie powództwa o świadczenie. Wreszcie, zgodnie z § 217 (...), wraz z przedawnieniem roszczenia głównego przedawniają się świadczenia uboczne zależne od roszczenia głównego, nawet jeżeli nie upłynął jeszcze szczególny termin przedawnienia określony dla tego roszczenia.

36

Mając powyższe na względzie, a przede wszystkim fakt, iż pierwsza z wierzytelności (...) & Co. KG stała się wymagalna w dniu 9 marca 2010 r., wskazać należy, iż bieg jej terminu przedawnienia rozpoczął się z dniem 31 grudnia 2010 r., a więc termin przedawnienia upływał z dniem 31 grudnia 2013 r. W tym samym dniu upływał termin przedawnienia dla pierwszych 12 wierzytelności zgłoszonych przez powoda (według chronologii przyjętej przez powoda w piśmie procesowym z dnia 23 marca 2015 r.). Z uwagi natomiast na termin wymagalności pozostałych 8 wierzytelności (według chronologii z pisma z dnia 23 marca 2015 r.), który to przypadał na rok 2011, termin przedawnienia dla tych wierzytelności upływał w dniu 31 grudnia 2014 r. Wskazać należy, iż powód nie uchybił żadnemu z powyższych terminów przedawnienia albowiem wniósł pozew do Sądu Okręgowego w Poznaniu w dniu 30 grudnia 2013 r., kiedy to nadał przesyłkę zawierającą pozew w placówce pocztowej operatora

37

świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej jakim jest Republika Federalna Niemiec. Przepis art. 165 § 2 k.p.c. zrównuje bowiem taką czynność z wniesieniem pisma procesowego bezpośrednio do sądu. Powód na podstawie przywołanego już wcześniej § 204 ust. 1 (...) przerwał zatem bieg terminu przedawnienia wszystkich swoich roszczeń. Zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego okazał się tym samym zarzutem chybionym.

Chybiony okazał się także zarzut pozwanego odnoszący się do noty uznaniowej nr (...) z 21.12.2010. Choć Sąd ustalił, że nota taka rzeczywiście została wystawiona i odniosła zamierzony przez pozwanego skutek w postaci umniejszenia należności z faktury nr (...) z 22.02.2010, to jednak nie spowodowała umniejszenia tej należności do kwoty zerowej, a jedynie do kwoty 5.261 euro, czego pozwany w stanowisku swoim nie dostrzegał.

38

Zasadne okazało się tym samym główne roszczenie zgłaszane w sprawie przez powoda.

39

Częściowej korekty wymagało natomiast roszczenie odsetkowe. Na wstępie wskazać należy, iż podobnie jak do roszczenia głównego, także i do odsetek zastosować należało niemieckie prawo materialne. Zgodnie z § 288 ust. 1 przywołanej już wcześniej ustawy – kodeksu cywilnego (...), dług pieniężny podczas zwłoki podlega oprocentowaniu. W ocenie Sądu, pozwany pozostawał w zwłoce z zapłatą należności z tytułu poszczególnych umów sprzedaży poczynając od dat wymagalności tych należności, które z kolei wskazane zostały w 20 przedstawionych przez powoda fakturach VAT. W 18 przypadkach było to 14 dni od wystawienia faktury. W przypadku faktury nr (...) z 24.12.2010 termin płatności określony został jako natychmiastowy, zaś w przypadku faktury nr (...) z 22.02.2010 jako 90 dni. W ocenie Sądu, także i w tym przypadku uznać należało, że zgodnym zamiarem stron umowy było określenie początku biegu terminu (90-dniowego) na dzień wystawienia faktury, tj. iż strony przyjęły w tym zakresie tożsamą zasadę jak przy 18 fakturach z 14-dniowym terminem wymagalności. Z powyższego wynika, iż roszczenie odsetkowe powoda, w przypadku każdej z 20 umów, obejmowało okresy, gdy roszczenia z tych umów nie były jeszcze wymagalne. Odsetki zasądzone na rzecz powoda należało zatem ograniczyć w ten sposób, by ich naliczanie datować od dnia wymagalności każdej z 20 wierzytelności głównych.

40

Odnosząc się do wysokości odsetek, zgodnie § 288 ust. 2 (...) w brzmieniu obowiązującym od dnia 28 lipca 2014 r., w przypadku transakcji, w których nie bierze udziału konsument, stopa odsetek wynosi dla żądań zapłaty osiem punktów procentowych ponad kwotę bazową stopy odsetek. Od dnia 29 lipca 2014 r. stopa odsetek wynosi natomiast dziewięć punktów procentowych ponad kwotę bazową stopy odsetek. Obowiązującą kwotę bazową stopy odsetek, na podstawie § 247 ust. 1 i 2 (...), ogłasza w Monitorze Federalnym Niemiecki Bank (...), przy czym stopa ta zmienia się 1 stycznia i 1 lipca każdego roku.

41

Zgodnie z informacją Niemieckiego Banku (...), publikowaną na jego stronie internetowej (<https://www.bundesbank.de/R./DE/S./B./Z./basiszinssatz.html>), bazowa stopa odsetek, a zatem i odsetki w stosunkach handlowych, kształtowały się w latach 2013–2016 następująco:

42

1. od 1.01.2010 r. do 30.06.2010 r. +0.12% (+ 8 % wg § 288 ust 2 (...)) = 8,12%),
2. od 1.07.2010 r. do 31.12.2010 r. +0,12% (+ 8 % wg § 288 ust. 2 (...)) = 8,12%),

3. od 1.01.2011 r. do 30.06.2011 r. +0,12% (+ 8 % wg § 288 ust. 2 (...)) = 8,12%),
4. od 1.07.2011 r. do 31.12.2011 r. +0,37% (+ 8 % wg § 288 ust. 2 (...)) = 8,37%),
5. od 1.01.2012 r. do 30.06.2012 r. +0,12% (+ 8 % wg § 288 ust. 2 (...)) = 8,12%),
6. od 1.07.2012 r. do 31.12.2013 r. +0,12% (+ 8 % wg § 288 ust. 2 (...)) = 8,12%),
7. od 1.01.2013 r. do 30.06.2013 r. -0,13% (+8 % wg § 288 ust. 2 (...)) = 7,87%),
8. od 1.07.2013 r. do 31.12.2013 r. -0,38% (+ 8 % wg § 288 ust. 2 (...)) = 7,62%),
9. od 1.01.2014 r. do 30.06.2014 r. -0,63% (+8% wg § 288 ust. 2 (...)) = 7,37%),
10. od 1.07.2014 r. do 31.12.2014 r. -0,73% (+ 8 % wg § 288 ust. 2 (...)) = 7,27%, zaś od 29.07.2014 r. +9%, = 8,27%),
11. od 1.01.2015 r. do 31.06.2016 r. -0,83% (+ 9 % wg z § 288 ust. 2 (...)) = 8,17%),
12. od 1.07.2016 r. -0,88% (+9% wg § 288 ust. 2 (...)) = 8,12%).

Powództwo w pozostałym zakresie, tj. co do roszczeń odsetkowych zgłaszanych przez powoda co do okresów poprzedzających terminy wymagalności poszczególnych wierzytelności z tytułu umów sprzedaży, a także co do wysokości odsetek ponad wartości wskazane w akapicie poprzedzającym, należało zatem oddalić.

43

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania znalazło oparcie w art. 98 § 1 k.p.c., wyrażającym zasadę odpowiedzialności za wynik procesu i art. 109 k.p.c., wyznaczającym końcowy termin zgłoszenia wniosku o zasądzenie kosztów procesu.

44

Sąd zważył, iż powód poniósł łącznie 30.778,97 zł kosztów, na które składały się: opłata od pozwu w żądanej przez powoda kwocie 4.321 euro, tj. 18.068,60 zł wedle kursu z dnia uiszczenia opłaty, koszty tłumaczenia przysięgłego dokumentów w kwocie 5.040,37 zł według faktur VAT: (...), (...), (...), kwota 453,00 zł tytułem kosztów dojazdu pełnomocnika procesowego samochodem osobowym o pojemności silnika 3.0 litra na rozprawę w dniu 28 sierpnia 2015 r. na trasie S. - P. - S. (271 km x 2 x 0,8358 zł), a nadto koszty zastępstwa pełnomocnika z wyboru (7.217 zł), obejmujące opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, ustaloną w oparciu o przepis art. 98 ust. 3 i 4 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (7.200 zł) oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).

45

Z uwagi na zasadę odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.p.c.) oraz fakt, iż powód uległ pozwanemu jedynie w niewielkim zakresie i to wyłącznie co do roszczeń odsetkowych, pozwanego obciążyć należało kosztami postępowania w całości.

46

Zasądając na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego, Sąd zdecydował o przyznaniu tych kosztów w wysokości stawki minimalnej określonej w § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Sąd nie znalazł bowiem szczególnych podstaw, które pozwoliłyby na zasądzenie na rzecz powoda wielokrotności tej stawki w oparciu o § 2 ust 2 rozporządzenia. Strona powodowa na takie podstawy także nie wskazywała. Tymczasem sprawa przedmiotowa nie wymagała od pełnomocnika strony powodowej nadzwyczajnej aktywności, tj. większej niż należałoby oczekiwać od profesjonalnego zastępcy procesowego jakim jest niewątpliwie radca prawny. Powód swoje roszczenie, będące powszechnie spotykanym roszczeniem o zapłatę, opierał na ustnych umowach sprzedaży, których zawarcie i wykonanie, a także m.in. wymagalność wierzytelności z tego tytułu potwierdzały w zasadzie wszelkie wnioskowane przez obie strony dowody – w tym członkowie zarządu pozwanego. Brak było w zasadzie dowodów, które wymagałyby ich kwestionowania przez stronę powodową. Postępowanie dowodowe ograniczyło się przy tym w znacznej mierze do dokumentów, których zgromadzenie zależało nie od wysiłków pełnomocnika procesowego, ale jego Mocodawcy, jako ich dysponenta. Do zadań pełnomocnika procesowego nie należało także tłumaczenie dokumentów z języka niemieckiego czy też słuchanie świadka w języku niemieckim, gdyż to zadanie przypadło w udziale wykwalifikowanym tłumaczom (z którego to tytułu powód także domagał się zwrotu kosztów). W sprawie nie został także przeprowadzony wymagający być może większej aktywności pełnomocnika procesowego dowód z opinii biegłego. O szczególnej zawichości sprawy nie świadczy także niewielka obszerność sporządzanych przez pełnomocnika pism procesowych w sprawie. W zasadzie jedynym nadzwyczajnym elementem sprawy okazało się prawo materialne właściwe dla umów zawartych z pozwanym, którym było prawo niemieckie. Analiza akt sprawy skłania jednak do wniosku, że to Sąd przyjął na siebie w przeważającej mierze ciężar ustalenia przepisów znajdujących zastosowanie w sprawie, w tym do roszczeń odsetkowych powoda.

47

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

48